

Part-SFCL – informácia pre leteckú verejnosť

Dopravný úrad informuje leteckú verejnosť, že od 8.4.2020 **nadobúdajú účinnosť**:

- **nariadenie Komisie (EÚ) 2020/358** zo 4. marca 2020, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) 2018/1976, pokiaľ ide o preukazy spôsobilosti pilotov vetroňov. (ďalej len „časť-SFCL“).
- **nariadenie Komisie (EÚ) 2020/359** zo 4. marca 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1178/2011, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa posádky civilného letectva podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (ďalej len „časť-FCL“).

Uvedenými nariadeniami **dochádza k zmene v oblasti licencovania pilotov vetroňov**. Nižšie sú predstavené najvýznamnejšie zmeny. Pre bližšie informácie je potrebné preštudovať celé konsolidované znenie predpisov dostupné na stránke <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk> po zadaní čísla nariadenia (2020/358, 1178/2011, 2018/1976 ...)

Použité skratky:

AMC – prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu

GM – poradenský materiál

ATO – schválená výcviková organizácia

DTO – výcviková organizácia na základe vyhlásenia

FI – letový inštruktor

FE – letový examinátor

PPL(A) – preukaz spôsobilosti súkromného pilota letúnov

SPL – preukaz spôsobilosti pilota vetroňov

LAPL(S) – preukaz spôsobilosti pilota ľahkých lietadiel na vetrone

TMG – turistický motorový klzák

PIC – veliaci pilot

Zmena definícií

Motorový vetroň je vetroň vybavený jedným alebo viacerými motormi, ktorý má s nepracujúcimi motormi vlastnosti vetroňa.

Turistický motorový klzák (TMG) je, pokiaľ nie je stanovené inak po procese osvedčovania v súlade s prílohou I (časť 21) k nariadeniu (EÚ) č. 748/2012, osobitná trieda motorových vetroňov vybavených napevno vstavaným motorom a vrtuľou, ktoré sa nedajú zaťahovať. Musí byť schopný vzletu a stúpania pomocou vlastného motorového pohonu v súlade so svojou letovou príručkou.

I. Hlavné zmeny

Zmena nariadenia, podľa ktorého sa licencujú piloti vetroňov

Žiadatelia o SPL a držiteľia SPL musia spĺňať požiadavky:

- vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2018/1976, príloha III, časť SFCL
- nariadenia Komisie (EÚ) č. 1178/2011, Prílohy IV, časť MED

Koncept jedného preukazu spôsobilosti SPL - zánik LAPL(S)

Preukazy LAPL(S) zanikajú a budú vydávané len preukazy SPL. **Pôvodné preukazy LAPL(S) sa považujú za preukazy SPL** a ostávajú v platnosti až do prvého administratívneho úkonu (napr. zmena adresy) alebo na žiadosť žiadateľa (opätovné vydanie preukazu spôsobilosti).

Zaznamenávanie oprávnení iba do letového denníka (zápisníka letov):

- spôsoby vzletu
- oprávnenia na leteckú akrobáciu
- oprávnenie na lietanie s vetroňmi v oblačnosti
- oprávnenie na prepravu cestujúcich
- obchodná prevádzka

Získanie SPL na akomkoľvek druhu vetroňa

SPL je možné získať na vetrone, TMG alebo ich kombinácii.

Oprávnenia na vetrone alebo TMG je možné rozšíriť na základe dodatočného výcviku v ATO/DTO a vykonaním praktickej skúšky.

Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti min. **LAPL** - žiadateľ o SPL alebo držiteľ SPL.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti minimálne **2. triedy** sa vyžaduje pre využívanie oprávnenia komerčná preprava cestujúcich.

Upozornenie: Preukaz spôsobilosti SPL, ktorého držiteľ má osvedčenie zdravotnej spôsobilosti LAPL, nespĺňa požiadavky ICAO, t. j. mimo priestoru EASA nebude držiteľovi umožnené využívať oprávnenia na vetrone registrovanom v danom štáte (napr. USA).

TMG

Možnosť mať zapísané nočné lety na TMG v SPL.

TMG je možné mať zapísané zároveň aj PPL(A) aj SPL. Pozor na rozdielne podmienky zachovania platnosti.

Letecká akrobacia. Kvalifikačná kategória na leteckú akrobáciu sa mení na:

- základné oprávnenie na leteckú akrobáciu,
- rozšírené oprávnenie na leteckú akrobáciu.

Oprávnenie na lietanie s vetroňmi v oblačnosti – na získanie oprávnenia sa už nevyžaduje praktické preskúšanie s examinátorom.

Zavedený **vzájomný kredit na požiadavky medzi konkrétnymi kvalifikačnými kategóriami** a oprávneniami medzi časťou FCL a časťou SFCL.

Uplatňovanie oprávnení SPL

Požiadavky na rozlietanosť

Upresnenie, že požiadavky na rozlietanosť je potrebné plniť vždy 24 mesiacov pred plánovaným letom. Ide o tzv. „rolling validity“.

Upresnenie rozsahu preskúšania odbornej spôsobilosti s examinátorom v prípade neplnenia podmienok na rozlietanosť.

Držitelia SPL môžu uplatňovať oprávnenia SPL s výnimkou TMG, iba ak počas uplynulých 24 mesiacov pred plánovaným letom:

1. absolvovali vo vetroňoch najmenej päť hodín letu vo funkcii veliteľa lietadla alebo letu s inštruktorom alebo samostatného letu pod dozorom inštruktora FI(S), z toho vo vetroňoch s výnimkou TMG najmenej:
 - i) 15 vzletov a
 - ii) dva výcvikové lety s inštruktorom FI(S) alebo
2. úspešne absolvovali preskúšanie odbornej spôsobilosti s examinátorom FE(S) vo vetroni s výnimkou TMG, pričom preskúšanie odbornej spôsobilosti vychádza z praktickej skúšky na preukaz SPL.

PRÍKLAD

Nálet hodín. Ku dňu 7.6.2020 má držiteľ SPL odlietaných 5 hodín, vrátane 15 vzletov a 2 letov s inštruktorom. Nasledujúcich 24 mesiacov (t. j. do 7.6.2022) bez ďalšieho náletu.

ALEBO

Let s examinátorom. 7.6.2020 odletený let s examinátorom. Nasledujúcich 24 mesiacov (t. j. do 7.6.2022) už žiadny let s examinátorom ani nálet hodín.

Plánovaný dátum letu:

1.5.2022 – je možné vykonať let (lebo je v rozsahu od 7.6.2020- 7.6.2022)

8.6.2022 – nie je možné vykonať let, lebo je po dátume 24 mesiacov od splnenia jednej aj druhej podmienky.

Platnosť do konca mesiaca, posledného dňa v mesiaci, ako bolo zvykom, je irelevantné a nepoužiteľné.

Inštruktorské oprávnenia

V rámci inštruktorských oprávnení prišlo k zásadným zmenám. Najmä v rozsahu jednotlivých oprávnení ako aj v spôsobe predlžovanie. FI nemá platnosť, ale aplikujú sa požiadavky na rozlietanosť. Vid' SFCL.315-SFCL.360.

Oprávnenia a podmienky (pozri SFCL.315)

7 rôznych druhov oprávnení – doteraz 4. (napr. inštruktor pre: preukaz SPL, spôsoby vzletu, akrobaciu, osvedčenie FI(S) ...).

Obmedzené oprávnenia prvých 15 hod a 50 vzletov. (Vid' SFCL.350)

Nevyhnutné predpoklady (pozri SFCL.320)

Min. 18 rokov, 100 hod a 200 vzletov ako PIC vo vetroňoch, výcvikový kurz, hodnotenie spôsobilosti.

Požiadavky na rozlietanosť (pozri SFCL.360)

Držiteľ osvedčenia FI(S) môže uplatňovať oprávnenia v rámci svojho osvedčenia, iba ak pred plánovaným uplatňovaním týchto oprávnení:

1. počas uplynulých troch rokov absolvoval:

i) opakovací výcvik inštruktora v organizácii ATO alebo DTO alebo u príslušného orgánu, pričom počas tohto výcviku držiteľ absolvoval teoretickú výučbu na zopakovanie a aktualizáciu vedomostí relevantných pre inštruktorov pre vetrone, a

ii) pri poskytovaní letového výcviku ako inštruktor FI(S) najmenej:

A) 30 hodín alebo

B) 60 vzletov alebo vzletov a pristátí a

2. v priebehu uplynulých deviatich rokov a v súlade s postupmi stanovenými na tento účel príslušným orgánom preukázal svoju spôsobilosť poskytovať výcvik na vetroňoch inštruktorovi FI(S), ktorý má kvalifikáciu v súlade s článkom SFCL.315 písm. a) bodom 7 a bol určený vedúcim výcviku organizácie ATO alebo DTO.

Poznámka: Postupy uvedené v bode SFCL.360 pripraví Dopravný úrad po zverejnení AMC a GM k príslušnému nariadeniu zo strany EASA.

Examinátori - osvedčenie letového examinátora pre vetrone – FE(S).

- Platnosť osvedčenia FE(S) je predĺžená na 5 rokov.
- Predĺženie platnosti FE(S) – absolvovať opakovací seminár a v priebehu 24 mesiacov pred uplynutím platnosti osvedčenia preukázať „posúdenie spôsobilosti“, t. j. preukázať schopnosť vykonávať praktické skúšky, preskúšanie odbornej spôsobilosti alebo hodnotenie spôsobilosti.
- Bol zvýšený podiel výcviku, ktorý examinátor môže poskytnúť žiadateľovi ako jeho inštruktor na 50%.
- Examinátor pre vetrone nesmie vykonávať praktickú skúšku ani hodnotenie spôsobilosti žiadateľa o vydanie preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, ktorému poskytli viac než 50 % požadovaného letového výcviku na vydanie preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo osvedčenia, v prípade ktorých sa praktická skúška alebo hodnotenie spôsobilosti vykonáva,
- Oprávnenie FIE(S) – zrušené. Skúšky letových inštruktorov môže vykonať oprávnený FE(S).

II. Prechodné ustanovenia

Platnosť pôvodných preukazov spôsobilosti

Preukazy vydané v súlade časťou-FCL

Pôvodné preukazy vydané v súlade s časťou-FCL, ostávajú v platnosti. **Nie je potrebné si ich nechať prevydať.** Urobí sa to automaticky pri prvom administratívnom úkone (napr. zmena adresy) alebo na žiadosť žiadateľa (opätovné vydanie preukazu spôsobilosti).

Národné preukazy spôsobilosti

Prevod vnútroštátnych (národných) preukazov spôsobilosti podľa predpisu L1 na preukaz SPL podľa časti SFCL vykoná DÚ na základe splnenia požiadaviek uvedených v prevodovej správe do 8.4.2021.

Osvedčenia zdravotnej spôsobilosti

Národné osvedčenia zdravotnej spôsobilosti (vydané podľa predpisu L1 a JAR-FCL 3) je **možné využívať do 8.4.2021** alebo do dátumu nasledujúceho predĺženia ich platnosti podľa toho, čo nastane skôr. Držiteľ takéhoto osvedčenia zdravotnej spôsobilosti najneskôr do 7. apríla 2021

navštívi povereného leteckého lekára (AME) a získa osvedčenie zdravotnej spôsobilosti v súlade s časťou MED.

Výcvikové organizácie (ATO, DTO) musia prispôbiť svoje výcvikové programy najneskôr do 8.4.2021.

Výcviky

Výcviky, ktoré sa začali po dátume 8. 4. 2020, sa musia vykonať a ukončiť v súlade s časťou SFCL.

Zápočet za výcvik. Výcvik, ktorý sa začal pred nadobudnutím uplatňovania časti SFCL podľa požiadaviek časti FCL, sa považuje za výcvik spĺňajúci požiadavky stanovené v časti SFCL.

III. PREVOD existujúcich preukazov spôsobilosti SPL, LAPL(S) a GPL (postup)

(1) Prevod preukazov SPL a LAPL(S) vydaných podľa časti FCL na jednotný preukaz SPL.

(a) Prevod preukazov SPL a LAPL(S) vydaných podľa časti FCL na jednotný preukaz SPL podľa časti SFCL vykoná DÚ:

- na základe žiadosti držiteľa takéhoto preukazu (formulár F081-B) alebo
- automaticky pri opätovnom vydaní preukazu spôsobilosti z administratívnych dôvodov alebo pri žiadosti o vykonanie zmeny v preukaze spôsobilosti.

Žiadateľ na DÚ doručí:

- žiadosť - formulár F081-B,
- kópiu preukazu spôsobilosti vydaného v súlade s časťou FCL,
- kópiu platného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti vydaného podľa časti MED overenú examinátorom, resp. originál k nahliadnutiu
- kópiu zápisníka letov v súlade s SFCL.050 overenú examinátorom, resp. originál k nahliadnutiu
- prípadne ďalšie podporné potvrdenia.

Úkon prevodu preukazu spôsobilosti nie je spoľatný.

(b) Prevod oprávnení, kvalifikačných kategórií a osvedčení

Pilotovi, ktorý už je držiteľom preukazu LAPL(S) alebo SPL podľa časti FCL s kvalifikačnou kategóriou na leteckú akrobáciu alebo lietanie s vetroňmi v oblačnosti a spôsoby vzletu, sa tieto oprávnenia a kvalifikačné kategórie prevedú do preukazu SPL podľa časti SFCL podľa princípu „čo je v preukaze, zostane v preukaze“. Tieto oprávnenia a kvalifikačné kategórie si bude

držiteľ SPL uplatňovať a udržiavať podľa požiadaviek uvedených v časti SFCL.

Kvalifikačná kategória na leteckú akrobáciu sa prevedie na rozšírené oprávnenia na leteckú akrobáciu.

- (c) FI(S) sa prevedie bez vyznačenia platnosti. Súčasnú platnosť osvedčenia zapíše DÚ do samostatného dokumentu, ktorý bude prílohou preukazu spôsobilosti. Po uplynutí dátumu v tomto dokumente budú držiteľia povinní dodržiavať bod SFCL.360 pre využívanie oprávnení FI(S).
- (d) Po 8. 4.2020 sa budú vyskytovať dva rôzne typy záznamov v položke XII a XII/XIII preukazov spôsobilosti:
1. Preukazy vydané podľa časti SFCL.
 2. Preukazy prevedené z časti FCL na preukazy podľa časti SFCL budú mať v časti XII a XII/XIII uvedené spôsoby vzletu, kvalifikačné kategórie na leteckú akrobáciu alebo lietanie s vetroňmi v oblačnosti.

(2) Prevod vnútroštátnych (národných) preukazov spôsobilosti GPL.

Prevod vnútroštátnych (národných) preukazov spôsobilosti podľa predpisu L1 na preukaz SPL podľa časti SFCL vykoná DÚ na základe splnenia požiadaviek uvedených v prevodovej správe

Žiadateľ na DÚ doručí:

- žiadosť - formulár F081-B,
- kópiu zápisníka letov v súlade s SFCL.050 overenú examinátorom, resp. originál k nahliadnutiu
- potvrdenie v zápisníku letov o oprávneniach na spôsoby vzletu a preukázaním požiadaviek na rozlietanosť,
- v prípade FI(S) protokol z hodnotenia spôsobilosti,
- kópiu platného osvedčenia zdravotnej spôsobilosti vydaného podľa časti MED overenú examinátorom, resp. originál k nahliadnutiu,
- uhradiť správny poplatok.